



Vlaamse Vereniging Voor **Gedragstherapie**

Mobiele Gedragstherapie!

Gedragstherapeutische handvatten voor psycho-sociale begeleiding in de Geestelijke
Gezondheidszorg.

Een éénjarige opleiding psychosociale begeleiding in een leertheoretisch perspectief.

De beweging van de 'instelling' naar herstelgerichte zorg in de maatschappij, brengt ons mobiele teams en nodigt alle actoren in de hulpverlening uit om zorgmodules te evalueren, bij te sturen en zich te organiseren in zorgcircuits/netwerken. Ook actoren in belendende sectoren (arbeid, vrije tijd, activering, welzijn, ...) worden aangesproken om binnen deze netwerken zorgcircuits mee uit te bouwen. Met deze vermaatschappelijking van de zorg worden vele hulpverleners geconfronteerd met nieuwe uitdagingen in hun werk met de cliënt en het systeem rondom de cliënt. In deze herstelgerichte benadering werken hulpverleners vraaggericht. Ze vertrekken van de krachten en kwaliteiten van cliënten, ook al kampen deze met ernstige moeilijkheden en beperkingen. Deze benadering vraagt tevens dat hulpverleners vlot kunnen omschakelen in hun interventies en naadloos die zorg bieden waar de patiënt op een bepaald moment nood aan heeft. In deze opleiding presenteren we gedragstherapeutische ingrediënten om deze uitdaging aan te gaan.

Deze opleiding sluit aan op die zorgvernieuwing. We bieden hiermee de mogelijkheid aan hulpverleners uit het CGG, de mobiele ambulante teams, psychiatrische thuiszorg, ... om zich een model van werken eigen te maken dat gebaseerd is op empirisch wetenschappelijke methoden, op in onderzoek gefundeerde theorieën en op gevalideerde (evidence based) strategieën, waarmee men concreet aan de slag kan gaan in het psychosociaal werk in de GGZ.

Binnen de gedragstherapie hebben we een traditie in het constant afstemmen van onze praktijkvoering op recent wetenschappelijk onderzoek. Trouw aan deze traditie zijn de docenten van de opleiding zowel wetenschappelijk onderzoekers als gedragstherapeuten die met beide voeten in de GGZ-praktijk staan. Theoretische uiteenzettingen wisselen we af met intervisie. We reiken gedragstherapeutische handvatten aan waarmee hulpverleners direct aan de slag kunnen gaan in hun werk van elke dag.

Uitgangspunt van de opleiding vormt de **eigenheid en de specifieke doelen van psychosociale begeleiding in de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)**. De psychosociale begeleider in de GGZ probeert in concrete sociale en maatschappelijke probleemsituaties, bij cliënten met ernstige psychische of psychiatrische problemen, vooral te werken aan de mechanismen die deze problemen in stand houden of veroorzaken. Hierbij houdt hij/zij rekening met (accepteert) hun beperkingen en gebruikt maximaal hun eigen mogelijkheden om de sociale en maatschappelijke integratie van cliënten te bevorderen en hun zelfredzaamheid, hun probleem oplossingsvaardigheden, hun zelfvertrouwen en zelfrespect te vergroten.

Een specifieke werkvorm in de psychosociale begeleiding is vaak het **huisbezoek** waardoor je vaker in contact komt met de omgeving van de cliënt. De begeleiding gaat vaak over het gewone dagelijkse leven van de cliënt, zonder expliciete "therapeutische" bedoelingen. Psychosociale begeleiding richt zich niet alleen op de relatie cliënt - hulpverlener. Het gaat ook over cliënt - omgeving, cliënt - maatschappij. Dit is juist de eigen sterkte van het psychosociaal werk in vergelijking met psychotherapie: een beter zicht op, en meer mogelijkheden om te werken met en via de concrete sociale en maatschappelijke context van de cliënt.

Doelstellingen van de opleiding:

- Kennis vermeerderen van factoren die het gedrag (functioneel zowel als problematisch) van mensen beïnvloeden.
- Vaardigheden vergroten om deze factoren te gebruiken in het kader van de doelstellingen van het psychosociaal werk in de GGZ .
- Versterken van het eigen functioneren: Wat zijn mijn waarden en keuzen als hulpverlener? Waar liggen mijn mogelijkheden en grenzen aan invloed op voelen, denken en doen van cliënten? Hoe ga ik om met mijn eigen mogelijkheden en beperkingen als hulpverlener en maak ik optimaal gebruik van de invloed van mijn eigen gedrag als hulpverlener?

Inhoud en methodiek van de opleiding, algemeen:

- Inoefenen van vaardigheden en technieken aan de hand van de eigen praktijkervaringen met cliënten, op basis van relevante, op wetenschappelijk onderzoek gefundeerde theoretische inzichten, vertaald naar de praktijk.
- Reflectie op het eigen functioneren als hulpverlener.
- De opleiding duurt één jaar.
- Aansluitend op dit jaar bestaat de mogelijkheid supervisie te organiseren voor de deelnemers aan de cursus, in groepjes van minimum 3 en maximum 5 deelnemers.

Inhoud en onderwerpen, concreet:

Deel 1: Theoretische en praktische kennis van gedrag (denken, voelen, doen): hoe ontstaat het, wat houdt het in stand, wat heeft er invloed op? Wij leren cliënten en hun probleem te begrijpen in hun context en geschiedenis. Afwisselend theorie, toepassingen, oefenen. De bedoeling is te leren werken volgens een empirisch - wetenschappelijk model. Werken met concrete, meetbare gegevens, op basis van observatie en feitelijke informatie. Theorieën baseren op deze informatie en ze zodanig formuleren dat we ze kunnen toetsen. Wij werken hierbij met materiaal dat de deelnemers zelf aanbrengen, op basis van hun eigen werk met hun cliënten. Dat houdt ook in: huiswerkopdrachten uitvoeren tussen de sessies in.

Deel 2: Toepassingen in veel voorkomende probleemdomeneinen.

De stand van zaken in onderzoek en deze kennis toepassen op eigen casussen: het gedrag begrijpen, doelen stellen, onze aanpak kiezen,... Ook als je zelf niet expliciet bezig bent met het behandelen van klachten, is het onvermijdelijk dat de manier waarop je met cliënten en hun gedrag omgaat invloed heeft op de evolutie van deze klachten. Bedoeling is vooral, leren zich van deze invloed bewust te zijn en er op een "gezondheidsbevorderende" manier mee om te gaan.

- Sessie 1 gaat over empirisch gefundeerd werken: concretiseren, meten, doelen stellen,... Docent is Jaak Beckers, gedragstherapeut, supervisor in de VVGT.
Sessies 2 en 3 gaan over: Hoe leren mensen...? Wat is de stand van zaken in theorie en onderzoek? Wat zijn daarvan mogelijke implicaties en hoe kunnen wij die gebruiken? De theorie wordt hier vertaald met toepassingen: één dag theorie en één dag toepassing. Docent voor de praktijk is Jaak Beckers. Docent voor de theorie is prof. Tom Beckers, centrum voor leertheorie en experimentele psychopathologie, KU Leuven. Gedrag (voelen, denken en doen) is een zinvolle reactie op een betekenisvolle situatie. Het eerste deel van sessie 2 gaat over die "betekenisvolle situatie". Wat geeft situaties hun betekenis, waardoor ze onze gedachten en gevoelens veroorzaken? Sommige van de betekenissen die wij aan een bepaalde situatie of context geven, zijn aangeboren. Maar de betekenis die de meeste situaties voor ons hebben is het resultaat van onze leergeschiedenis. Wat weten we hierover op basis van onderzoek? En hoe kunnen wij en onze cliënten dat gebruiken om hun gevoelens en gedachten beter te begrijpen en te veranderen? Het tweede deel gaat over die "zinvolle reactie". Wij handelen niet "zomaar". Bewust of onbewust kiezen wij om te doen wat wij geleerd hebben. Ons handelen heeft een zin, een bedoeling. Ook dat is voor een groot deel het resultaat van onze leergeschiedenis. Wat zegt het onderzoek hierover? En hoe kunnen wij dat toepassen?
- Sessie 5: Probleemdomein depressie: ontstaan, mechanismen die haar in stand houden en vergroten. Evidence based behandelingen. Docent: prof. Filip Raes, centrum voor leertheorie en experimentele psychopathologie, KU Leuven
- Sessie 6: Probleemdomein angst: mechanismen die haar in stand houden en vergroten. Evidence based behandelingen. Docent: prof. Dirk Hermans, centrum voor leertheorie en experimentele psychopathologie, KU Leuven.

- Sessie 7: In het vernieuwende zorglandschap in de GGZ is er sprake van meer samenwerking, naadloze zorg, outreachend werken. Iedereen heeft intussen wel gehoord van "artikel 107". Wat betekent dat in onze praktijk? Docent: Anne Neyskens, teamverantwoordelijke Bethanië Genk.
- In sessie 4,8 en 9 passen we toe wat we tot nu toe hebben geleerd: Integratie. Oefenen. Docent: Jaak Beckers. Wij proberen zicht te krijgen op de leergeschiedenis van onze cliënten en op de manier waarop ze nu voelen en denken en de keuzen die ze maken. Wat zijn de mogelijke consequenties van deze keuzen voor hun verdere leerervaringen? Welke doelstellingen volgen daaruit? Hoe ziet ons begeleidingsplan er dan uit?
- Sessie 10: De ontwikkeling van gedrags- en emotionele problemen in (gezins)context. Als kinderen en jongeren worden aangemeld in de hulpverlening vertonen ze gedrag dat door hulpverleners vaak beschouwd wordt als storend en weinig zinvol. Bovendien worden deze kinderen en jongeren soms vergezeld door ouders die niet altijd het soort opvoedingsgedrag stellen dat door hulpverleners beschouwd wordt als ondersteunend voor de ontwikkeling van die kinderen en jongeren. In deze workshop wordt een diagnostisch model aangeboden waarin "afwijkend" gedrag begrepen wordt als een logische oplossing in het omgaan met moeilijke leerervaringen doorheen de ontwikkeling van zowel kinderen, jongeren, als ouders. prof. Guy Bosmans, onderzoekseenheid gezins- en orthopedagogiek, KU Leuven
- Sessie 11: Ontwikkeling en behandeling van problemen bij kinderen en jongeren: onderzoek, evidence based behandelingen, traumaverwerking, ADHD,... Docent: prof. Saskia van der Oord, centrum voor klinische psychologie, KU Leuven
- Sessies 12: Oefenen met interactievaardigheden. Waardering tonen (bekrachtigen), kritiek geven, negeren: hoe doe je dat, wanneer wel, wanneer niet,...? Motiverende gespreksvoering. Omgaan met feedback, met eisen en verwachtingen, met impliciete en expliciete boodschappen. Oplossingsgericht werken, de overgang maken van "verklaren" van gedrag en gevoelens (reageren) naar "kiezen" (instrumenteel kijken). Welke invloed hebben mijn eigen verbale en niet verbale reacties op de manieren van denken en op de ideeën van mijn cliënten? Hoe gebruik ik die invloed zo "gezondheidsbevorderend" mogelijk? De hulpverlener als model. De hulpverlener als bekrachtiger van (problematisch of doelmatig) gedrag. Docent: Jaak Beckers

De opleiding vindt plaats in Leuven, op vrijdagen. Er moet ook tijd voorzien worden voor voorbereiding en huiswerkopdrachten.

De opleiding vindt plaats mits er 9 deelnemers zijn ingeschreven. Het maximum aantal deelnemers is 24. Er gebeurt een selectie op basis van: relevantie van de cursus voor het werk van de kandidaat, ervaring van de kandidaat en de mogelijkheid het geleerde te oefenen in de praktijk.

Praktisch: De sessies gaan door in de Jeugdherberg - De Blauwput Martelarenlaan 11A te 3010 Kessel-Lo en in het Provinciehuis Vlaams-Brabant - Provincieplein 1 te 3010 Leuven –

Telkens van 9:00 uur tot 17:00 uur – broodjesmaaltijd wordt voorzien.

Data waarop de sessies doorgaan:

- 18 januari 2019 – *Jeugdherberg De Blauwput*
- 25 januari 2019 – *Jeugdherberg De Blauwput*
- 08 februari 2019 – Provinciehuis Vlaams-Brabant
- 01 maart 2019 – *Jeugdherberg De Blauwput*
- 22 maart 2019 – *Jeugdherberg De Blauwput*
- 29 maart 2019 – *Jeugdherberg De Blauwput*
- 05 april 2019 – *Jeugdherberg De Blauwput*
- 19 april 2019 – *Jeugdherberg De Blauwput*
- 03 mei 2019 – *Jeugdherberg De Blauwput*
- 10 mei 2019 – *Jeugdherberg De Blauwput*
- 31 mei 2019 – *Jeugdherberg De Blauwput*
- 14 juni 2019 – *Jeugdherberg De Blauwput*

Inschrijving kan via secretariaatvvg@gmail.com

Deelnameprijs: 1.400 €

Bij voltooiing van de opleiding krijgt de cursist hiervan een **certificaat van de VVGT.**

Inlichtingen en contact: VVGT-secretariaat: secretariaatvvg@gmail.com

Vlaamse Vereniging voor Gedragstherapie vzw – Festraetsstraat 48 A - 3800 Sint-Truiden

Tel: 0468/32 62 17 – rekeningnummer Bic GKCCBEBB BE 19 0688 9797 6012

e-Mail: secretariaatvvg@gmail.com - website: www.vvgt.be